

BAB III

MÉTODE PANALUNGTIKAN

Kagiatan panalungtikan tangtuna merlukeun pamarekan nu jelas. Dina ieu panalungtikan, pamarekan nu dipaké nyaéta pamarekan kualitatif. Ieu pamarekan téh munggaran aya ti kelompok ahli sosiologi “Mazhab Chicago” dina taun 1920-1930, nu negeskeun pentingna panalungtikan kualitatif dina ngulik kelompok kahirupan manusa. Nurutkeun Rahmat (2009, kc. 4) panalungtikan kualitatif miboga wangenan nu bédá-bédá dina tiap kajadianna. Najan kitu, ari harti sacara umumna mah panalungtikan kualitatif téh nyaéta hiji métode *berganda* dina fokus, nu matalikeun pamarekan interpretatif nu wajar dina tiap pasualannana. Éta hartina pamarekan kualitatif aya dina setting nu alami, narékanan pikeun maham, tur méré tafsiran kana fénoména nu ditingali ku sorangan ogé ku masarakat séjénna.

Panalungtikan kualitatif bédá jeung panalungtikan nu séjénna. Pikeun maham nu jadi bédana, aya 13 ciri-ciri pamarekan kualitatif: 1) data nu dikumpulkeun mangrupa data nu alamiah, 2) dumasar kana pengamatan/analisis atawa wawancara, 3) pengumpulan data nu digunakeun sacara déskriptif, data nu nyampakna gé mangrupa runtusan kecap-kecap, atawa gambar, lain angka, 3) leuwih mentingkeun prosés batan hasil, 4) ngutamakeun data langsung atawa *first hand*, 5) ngagunakeun métode triangulasi, 6) mentingkeun rincian kontéksual, 7) subjék nu ditalungtik miboga kalungguhan nu sarua jeung panalungtik, 8) ngutamakeun perspéktif émik, 9) vérifikasi, 10) milih sémpel sacara purposif, 11) ngagunakeun “Audit trail”, 12) ngayakeun analisis dina munggaran panalungtikan, 13) téori sifatna ti dasar (Rahmat, 2009, kc. 4).

Métode panalungtikan téh nyaéta cara nu digunakeun ku panalungtik dina ngumpulkeun data panalungtikanana. Dina wangenan nu leuwih jembar, métode dianggap salaku cara, stratégi pikeun maham réalitas, léngkah-léngkah sistematis dina ngaréngsékeun hiji hal (Ratna, 2013, kc. 34). Ieu hal saluyu jeung pamadegan Endraswara (2013, kc. 173) métode krtitik sastra nyaéta cara sistematis pikeun maham karya sastra. Ku kituna, métode téh mangrupa léngkah nu penting dina ngalakonan panalungtikan.

Dina panalungtikan nu ngagunakeun karya sastra minangka objék, métode panalungtikanna kudu aya tujuan jeung mangpaat dina ngaanalis karya nu rék ditalungtik. Miang tina éta hal, métode panalungtikan nu dipaké nyaéta métode déskriptif analisis.

Métode déskriptif analisis dilakonan ku cara ngadéskripsikeun fakta-fakta anu satulunya disusul ku analisis. Sacara étimologis déskripsi jeung analisis hartina ngadadarkeun. Najan kitu, analisis nu asalna tina basa Yunani, *analeyein* ('ana' = atas, 'lyein' = lepas, urai) geus aya harti séjénna, lain ngan sakur ngadadarkeun tapi nepikeun pangaweruh jeung pamahaman (Ratna, 2013, kc. 53).

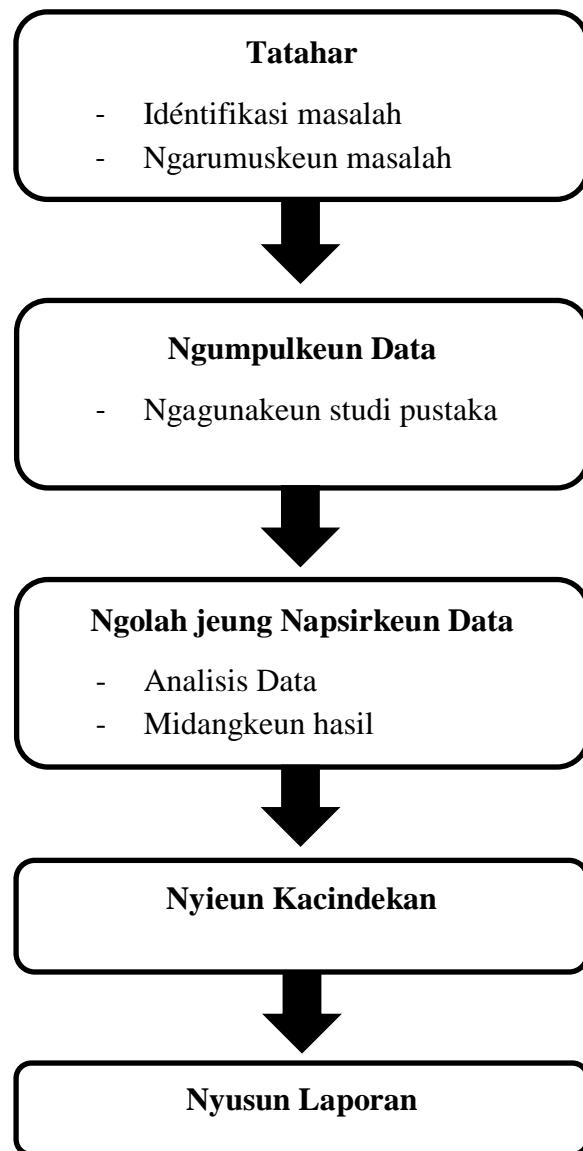
Tujuan ngagunakeun ieu métode téh pikeun maluruh struktur karya sastra. Hasil analisis struktur tuluy dijadikeun dadasar pikeun maluruh unsur-unsur ékologi nu nyampak dina éta objék panalungtilkan, dumasar kana pamarekan ékologi sastra

3.1 Desain Panalungtikan

Desain panalungtikan nyaéta rarancang kabéh hal jeung kagiatan nu dilakukeun ku panalungtik. Cindekna mah desain panalungtikan téh pikeun ngagambarkeun léngkah-léngkah dina ngalaksanakeun panalungtikan, ti mimiti ngarumuskeun masalah nepi ka jadi hasil panalungtikan.

Saupama digambarkeun, desain dina ieu panalungtikan saperti ieu di handap.

*Bagan 3. 1
Desain Panalungtikan*

3.2 Data jeung Sumber Data

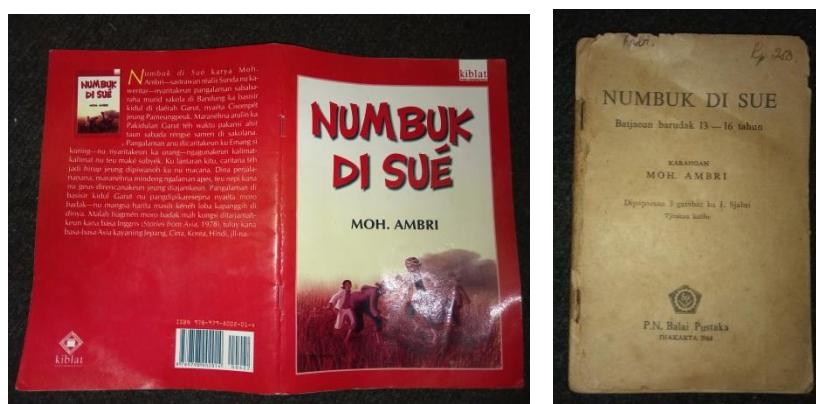
Sumber data dina panalungtikan mangrupa objék nu dipaké pikeun nyangking data. Sumber data dina ieu panalungtikan nyaéta novél nu judulna *Numbuk di Sué* karya Moh. Ambri terbitan taun 2012.

Data dina ieu panalungtikan nyaéta sagemblengna eusi carita dina novél *Numbuk di Sué* utamana nu némbongkeun unsur struktur jeung ékologi sastra. Data lian nu digunakeun pikeun ngeuyeuban ieu panalungtikan diantarana buku sumber, artikel jurnal, jeung panalungtikan-panalungtikan saméméhna nu aya patalina ngeunaan panalungtikan karya sastra wangan novél nu ngagunakeun pamarekan struktural jeung pamarekan ékologi sastra.

3.2.1 Idéntitas Novél

Judul	: Numbuk di Sué
Pangarang	: Moh. Ambri
Medal	: Citakan ka-4 taun 2012
Pamedal	: PT. Kiblat Utama
Kandel buku	: 74 kaca
Warna jilid	: Beureum

Gambar 3. 1
Novel Numbuk di Sue

3.3 Téhnik Panalungtikan

3.3.1 Téhnik Ngumpulkeun Data

Ngumpulkeun data mangrupa léngkah nu kudu dilakukeun dina ngalaksanakeun hiji panalungtikan. Dina ieu panalungtikan, téhnik ngumpulkeun data anu digunakeun nyaéta téhnik talaah pustaka. Téhnik talaah pustaka mangrupa nalaah, niténan, sarta ngaidéntifikasi bahan bacaan anu aya patalina jeung panalungtikan. Jadi, téhnik talaah pustaka dina ieu panalungtikan dipaké pikeun ngumpulkeun data ku cara maca sumber data nyaéta novél *Numbuk di Sué*. Dibarengan ogé ku data lian anu ngarojong sarta raket patalina jeung struktural, ékologi sastra, sarta buku sumber ngeunaan bahan pangajaran. Anapon léngkah dina ngumpulkeun datana, di antarana:

- a. Maca buku-buku nu patali jeung strukturalisme, ékologi sastra, jeung bahan pangajaran;
- b. Nangtukeun sumber data, novél *Numbuk di Sué* karya Moh. Ambri;
- c. Maca sageblengna novél *Numbuk di Sué* karya Moh. Ambri.

3.3.2 Téhnik Ngolah Data

Sabada data kakumpul, léngkah nu satuluyna mah nyaéta ngolah data. Téhnik ngolah data dina ieu panalungtikan nyaéta téhnik analisis. Data anu dianalisisna nyaéta: analisis téma carita, alur, palaku jeung watek (penokohan), judul, tilikan pangarang/*point of view*, gaya basa. Kajian ékologi sastra nu dipedar ngawengku wangan kritik ékologi, hubungan tokoh jeung lingkungan, jeung latar ékologis.

1) Téhnik Analisis Struktural

Dina nganalisis data, anu munggaran dianalisis nyaéta nganalisis struktur novél *Numbuk di Sué*. Novél anu jadi bahan panalungtikan dianalisis ngagunakeun tiori Struktural Robert Stanton. Anapon nu dianalisisna di antarana:

- a) Téma carita dina novél *Numbuk di Sué* karya Moh Ambri;
- b) Maluruh fakta carita dina novél *Numbuk di Sué* karya Moh Ambri, nu ngawengku latar, galur, palaku jeung watek palaku; jeung

- c) Sarana carita dina novél *Numbuk di Sué* karya Moh Ambri, nu ngawengku judul, puseur implengan jeung gaya basa.

2) Téhnik analisis Ekokritik

Nu jadi dadasar dina ieu analisis nyaéta tiori anu patali jeung ékokritik. Aya tilu hal anu dianalisis patali jeung kajian ékokritik dina Novél *Numbuk di Sué*

- a) Kritik ékologi;
- b) Patalina tokoh jeung lingkungan;
- c) Patalina latar jeung lingkungan (latar ékologi).

3) Téhnik Analisis Bahan Pangajaran

Sabada analisis struktural jeung ékokritik, kagiatan analisis nu pamungkas dina ieu panalungtikan nyaéta analisis pangajaran maca novél pikeun murid kelas XI SMA. Tina hasil maluruh struktur jeung ékologi sastra dina novél *Numbuk di Sué*, tuluy hasilna dianalisis deui, saluyu atawa henteu jeung kritéria milih bahan pangajaran. Saupama saluyu, hartina ieu novél bisa jadi bahan tinimbangan pikeun jadi bahan ajar maca novél di kelas XI SMA. Anapon kritéria milih bahan pangajaran anu kudu diperhatikeun sangkan saluyu jeung tujuan nu hayang dihontal nurutkeun Nasution (dina Haérudin & Kardana, 2013, kc.77) nyaéta: (1) tujuan nu hayang dihontal; (2) dianggap mibanda ajén pikeun kahirupan manusia; (3) dianggap mibanda ajén minangka warisan ti entragan saméméhna; (4) aya gunana pikeun ngawasa hiji paélmuan; jeung (5) luyu jeung kabutuh katut minat siswa.

Anapon léngkah-léngkah dina nganalisis data, di antarana:

- 1) ngadéskripsiéun eusi novél *Numbuk di Sué*, dina wangu ringkesan carita. Dina tahap déskriptif nyaéta sakabéh data anu geus kakumpul dipatalikeun jeung masalah nu rék ditalungtik;
- 2) nyieun klasifikasi data nu geus didéskripsiéun luyu jeung masalah séwang-séwangan. Sabada novél ditulis sinopsisna, diklasifikasikeun dumasar unsur caritana (téma carita, alur, palaku jeung watek (penokohan), judul, tilikan pangarang/*point of view*, jeung gaya basa) anu engkéna baris dianalisis;

- 3) ngayakeun analisis kana data anu geus diklasifikasi dumasar kelompokna séwang-séwangan dumasar tiori anu luyu jeung panalungtikan. Dina ieu panalungtikan leuwih nyoko kana unsur palaku jeung latar anu engkéna jadi dasar atawa bahan pikeun analisis ékologi sastra;
- 4) napsirkeun hasil analisis data pikeun ngahontal tujuan panalungtikan;
- 5) ngecék ulang kana hasil analisis data pikeun ngamutolaah nu pangbenerna, nepi ka bisa méré hasil anu hadé tur bisa dipertanggungjawabkeun;

3.4 Instrumén Panalungtikan

Dina ieu panalungtikan, instrumén anu digunakeun kabagi jadi dua, nyaéta instrumén panalungtikan dina ngumpulkeun data jeung instrumén panalungtikan dina ngolah data. Instrumén dina ieu panalungtikan digunakeun pikeun nganalisis struktur novél *Numbuk di Sué*, nu satuluyna nganalisis unsur ékologi sastrana.

3.4.1 Instrumén Panalungtikan Ngumpulkeun Data

Instrumén panalungtikan anu digunakeun dina téhnik ngumpulkeun data, nyaéta instrumén tabél céklis buku sumber. Buku-buku sumber dina ieu panalungtikan didata heula anu eusina ngarajong kana panalungtikan. Sabada ngadata buku, tuluy éta buku-buku téh dibaca bari dipilih, mana buku anu bakal digunakeun sarta jadi buku babon dina panalungtikan. Buku anu kapilih tuluy dicéklis dina tabél di handap.

Tabel 3. 1
Tabél Céklis Buku Sumber

No.	Identitas Buku	Kategori Buku
1.	Judul : Panulis : Taun medal : Pamedal :	1. Sastra 2. Bahasa 3. Strukturalisme 4. Novél 5. Ékologi Sastra 6. Pangajaran

No.	Identitas Buku	Kategori Buku
		7. Métode panalungtikan

3.4.2 Instrumén Panalungtikan Ngolah Data

Instrumén panalungtikan anu digunakeun dina ngolah data nyaéta kartu data. Kartu data mangrupa instrumén nu dipaké pikeun ngébréhkeun data dina wangun cutatan-cutatan carita nu aya dina novél *Numbuk di Sué* karya Moh. Ambri. Di handap ieu mangrupa gambaran kartu data anu digunakeun.

Kartu data analisis struktural

**Tabél 3. 2
Kartu Data Téma**

Kode data :
Tema :
Cutatan :

**Tabél 3. 3
Kartu Data Fakta Carita**

Kode data :
Fakta Carita :
Cutatan :

**Tabél 3. 4
Kartu Data Sarana Carita**

Kode data :
Sarana Carita :
Cutatan :

Tabél 3. 5
Kartu Data Ékologi Sastra

Kode data :
Ékologi Sastra :
Cutatan :

Tabél 3. 6
Analisis Bahan Pangajaran

No.	Kritéria Milih Bahan Ajar	Nyumponan	Teu Nyumponan
1.	Tujuan nu hayang dihontal		
2.	Dianggap mibanda ajén pikeun kahirupan manusa		
3.	Dianggap mibanda ajén minangka warisan ti entragan saméméhna		
4.	Aya gunana pikeun ngawasa hiji paélmuan		
5.	Luyu jeung kabutuh katut minat siswa		